

En patientförsäkring för alla

DELÅRS- RAPPORT JAN-AUG 2019

LöF

DELÅRSRAPPORT JAN-AUG 2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kommentarer till delårsrapporten	4
Resultaträkning	7
Rapport över totalresultat	8
Balansräkning	9
Förändring i eget kapital	10
Nyckeltal	11
Kassaflödesanalys	12
Noter	13

Löf
Box 17830
118 94 Stockholm
www.lof.se

KOMMENTARER TILL DELÅRSRAPPORTEN

Verkställande direktören för Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (Löf) avger härmed delårsrapport för perioden januari-augusti 2019, bolagets tjugofemte verksamhetsår.

VERKSAMHET OCH ORGANISATION

Löf är ett rikstäckande ömsesidigt försäkringsbolag. Löfs huvudsakliga uppdrag är att försäkra de vårdgivare som finansieras av regionerna. Vidare har Löf ett uppdrag att bidra till att skador i vården minskar. Bolaget har sitt säte i Stockholm och ägs av Sveriges samtliga regioner. Bolaget har i dag ca 170 medelantal anställda.

Löfs kundgrupper delas in i två segment, *patienter* och *försäkringstagare*. Det löfte vi ger våra kunder är *"En patientförsäkring för alla"*. Genom Löf har alla patienter som behandlas inom regionfinansierad vård en försäkring, vilken kan ge ekonomisk ersättning vid undvikbara skador inom hälso- och sjukvården.

De försäkringar som Löf tillhandahåller är patientförsäkring (inklusive särskilda åtagande för nervskador och donation), behandlingsskadeförsäkring vid utlandsvård, försäkring avseende patienter smittade med Hepatit C före år 1992 och ansvarsförsäkring. Sedan början av året tillhandahåller Löf även en ny försäkring för skador orsakade av läkemedelsanvändning utanför godkänd indikation, så kallad off label.

Antalet anmälda skador till Löf fortsätter att öka. Antalet anmälda skador under årets första åtta månader uppgår till 11 646 (11 228). Ökningen av skadeanmälningarna bedöms dels vara en följd av att antalet vårdkontakter ute i landet ökar och dels av att regionerna arbetar mer aktivt med patientsäkerhet, vilket ger en ökad kännedom om försäkringen.

Hittills under 2019 har Löfs skadeverksamhet fattat 10 910 (10 358) principbeslut och slutreglerat 4 371 (4 274) ärenden.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Resultat

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -418 386 (-105 964) tkr. Det lägre resultatet är främst hänförligt till en större förändring i avsättning för oreglerade skador. Totalresultatet som efter skatt uppgår till 211 036 (16 280) tkr, är positivt påverkat av realiserade värdeförändringar på placeringstillgångar som för delårsperioden uppgår till 268 290 (41 713) tkr.

Premieintäkter

Premieintäkten för delårsperioden uppgår till 965 342 (898 767) tkr. Premieinkomsten för samma period uppgår till 1 450 000 (1 350 000) tkr. Premierna beslutas av styrelsen och faktureras försäkringstagarna årsvis. Premieuttaget baseras på bedömningar utifrån bolagets solvensbehov och på försäkringstekniska bedömningar.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar uppgår till 1 390 543 (989 873) tkr. Försäkringsersättningar utgörs dels av utbetalda försäkringsersättningar inklusive driftskostnader för skadereglering uppgående till 556 964 (570 369) tkr samt förändringar i avsättning för oreglerade skador uppgående till 833 579 (419 504) tkr.

Utbetalda försäkringsersättningar inklusive driftskostnader för skadereglering följer skadeutvecklingen i bolaget. Förändringen i avsättning för oreglerade skador har påverkats kraftigt av utvecklingen av diskonteringsräntan samt en växande skadeportfölj. Per halvårsskiftet implementerades en uppdatering rörande data och antaganden i den aktuariella metodiken som används vid skattning av total skadekostnad.

Förändringen genererar en engångseffekt som ökar avsättning för oreglerade skador med ca 40 000 tkr.

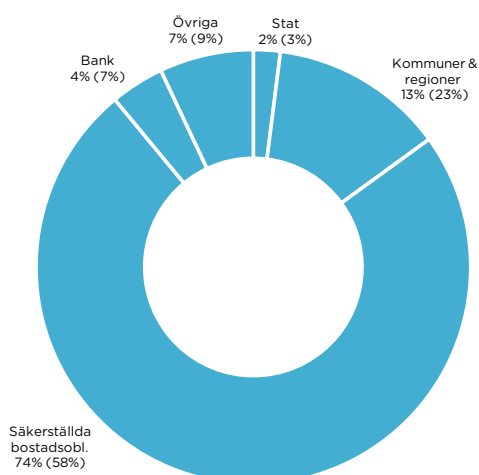
Löfs försäkringstekniska avsättningar uppgår totalt till 9 979 438 (9 269 726) tkr. Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelserna enligt ingångna försäkringsavtal.

Kapitalavkastning

Realiserad kapitalavkastning netto inklusive extern förvaltningskostnad uppgår för delårsperioden till 48 450 (18 483) tkr. Direktavkastningen beräknas till 0,4 (0,2) procent och förstärkningen förklaras av något högre kreditspreadar i portföljen och längre duration. Orealiserade värdeförändringar på tillgångsportföljen har stärkt eget kapital med 268 290 (41 713) tkr. Den positiva värdeförändringen på portföljen härleds från den svaga ränteutvecklingen under 2019 med fallande räntor. Totalavkastningen uppgick för perioden till 2,5 (0,5) procent.

Löf förvaltar räntebärande placeringstillgångar som totalt uppgår till 12 610 596 (11 428 220) tkr. Portföljen är placerad i likvida värdepapper på den svenska räntemarknaden där samtliga tillgångar är denominerade i svenska kronor. Bolagets placeringspolicy bygger på ett lågt risktagande med höga etiska, miljömässiga och sociala krav på hur förvaltningen ska bedrivas.

Exponeringen av placeringstillgångarna är per 2019-08-31 fördelade enligt nedan och den genomsnittliga återstående löptiden uppgår till 3,3 (2,7) år:

Driftskostnader

Driftskostnader uppgår till 41 926 (33 522) tkr. De redovisade driftskostnaderna ligger något över föregående år. Ökningen består framförallt i att Löf per årsskiftet gjort en översyn av grunderna för fördelning av driftskostnaderna som syftat till att bättre motsvara bolagets verksamhet.

RISKER OCH RISKHANTERING

Riskhanteringen utgör en central del av Löfs företagsstyrningssystem. Det övergripande syftet med riskhanteringen är att säkerställa att Löf alltid ska kunna uppfylla sina åtaganden mot kunderna.

De risker Löf är exponerade mot liksom bolagets riskhanteringssystem och riskhanteringsprocess redovisas mer ingående i årsredovisningen för 2018. Den övergripande riskprofilen bedöms som stabil med försäkringsrisk och marknadsrisk (primärt i form av ränterisk) som huvudsakliga drivare av solvenskapitalkrav. Inga väsentliga risker bedöms ha tillkommit under rapportperioden.

Solvens II

Löf använder sig av standardformeln enligt Solvens II för att beräkna solvenskraven (SCR). Per 2019-06-30 uppgick Löfs SCR-kvot till 133 procent. För motsvarande period 2018 uppgick kvoten till 145 procent. Minskningen av SCR-kvoten förklaras av den negativa resultatutvecklingen och det ökade kapitalkravet drivet av tillväxt i de försäkringstekniska avsättningarna, främst beroende på en ofördelaktig utveckling av marknadsräntorna.

DIGITALISERING

Löfs verksamhet är redan idag till hög grad digitaliserad. Vår fortsatta digitaliseringsresa handlar om att höja datakvalitet och införa smart teknik för att på så sätt skapa än bättre förutsättningar för att arbeta smartare, effektivare och samtidigt höja kvalitet och minska kostnader. Under delårsperioden har arbetet fortsatt med att lansera vårt nya skaderegleringssystem där vi lägger grunderna för denna vision. Verksamheten är ännu i pilotfas och ca 10 procent av Löfs nyinkomna ärenden hanteras i systemet.

En av utgångspunkterna är att höja tillgänglighet till kund genom det digitala mötet och skapa

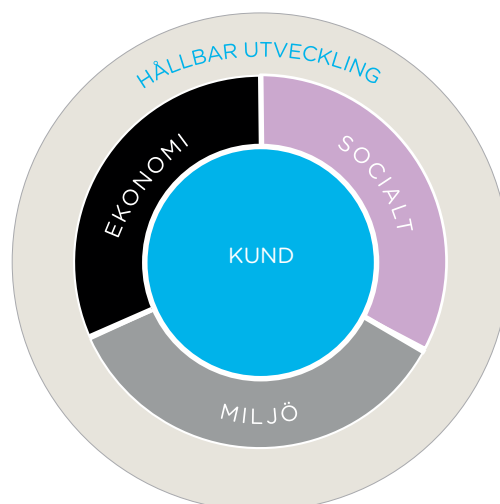
hög transparens och insyn i ärendets gång samt möjlighet till självservice via webben.

HÅLLBARHET

Ett företag som tar socialt och miljömässigt ansvar samt är långsiktigt ekonomiskt hållbart har konkurrensfördelar. För Löf innebär det att vi jobbar med utgångspunkt i vårt hållbara styrkort där vi med kunden i centrum balanserar styrning av kundfrågor med hållbarhetsperspektiven ekonomi, socialt och miljö. Löfs övergripande strategier syftar bland annat till att öka tillgängligheten och självservicen för kunder, bedriva ett aktivt skadeförebyggande arbete, sträva mot en långsiktigt hållbar ekonomi och miljöarbete.

Under delårsperioden har Löf utöver pågående digitaliseringsresa infört digital delgivning via "Mina sidor" för kunder samt bedrivit ett aktivt arbete för att minska vårt miljöavtryck. Inom Löfs skadeförebyggande verksamhet har en uppdaterad checklista för säker kirurgi 2.0 och nationell traumateambildning lanserats och

nationella rekommendationer för prehospital spinal rörelsebegränsning har tagits fram. Dessa åtgärder kommer successivt att bli rutin i svensk sjukvård och bidra till att allt färre patienter skadas.

Löfs hållbara styrkort

RESULTATRÄKNING I SAMMANDRAG

—

tkr	2019-01-01 2019-08-31	2018-01-01 2018-08-31	2018-01-01 2018-12-31
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	965 342	898 767	1 350 000
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	2 843	38 437	52 823
Övriga tekniska intäkter	291	181	189
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-1 390 543	-989 873	-1 102 095
Driftskostnader	-41 926	-33 522	-63 930
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-463 993	-86 010	236 987
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-463 993	-86 010	236 987
Kapitalavkastning	45 607	-19 954	-21 194
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-418 386	-105 964	215 793
Bokslutsdispositioner	422 000	86 000	-138 676
Resultat före skatt	3 614	-19 964	77 117
Skatt	-3 454	3 707	-18 417
Periodens resultat	160	-16 257	58 700

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

tkr	2019-01-01 2019-08-31	2018-01-01 2018-08-31	2018-01-01 2018-12-31
Periodens resultat	160	-16 257	58 700
ÖVRIGT TOTALRESULTAT			
<i>Poster som senare kan komma att omföras till resultaträkningen</i>			
Omvärdering av finansiella tillgångar som kan säljas	268 290	41 713	20 298
Skatt hänförlig till omvärdering av finansiella tillgångar som kan säljas	-57 414	-9 176	-4 346
Totalresultat	211 036	16 280	74 652
Hänförligt till försäkringstagarna	211 036	16 280	74 652

BALANSRÄKNING I SAMMANDRAG

tkr	2019-08-31	2018-08-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar	12 610 596	11 428 220	11 397 879
Fordringar	3 732	934	68
Andra tillgångar	195 869	534 460	297 826
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	102 325	101 525	53 961
SUMMA TILLGÅNGAR	12 912 522	12 065 139	11 749 734
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	1 633 038	1 363 630	1 422 002
Obeskattade reserver	1 210 718	1 408 042	1 632 718
Försäkringstekniska avsättningar (före angiven återförsäkring)	9 979 438	9 269 726	8 661 200
Skulder	78 175	11 913	21 199
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11 153	11 828	12 615
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	12 912 522	12 065 139	11 749 734

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

—

tkr	2019-08-31	2018-08-31	2018-12-31
Belopp vid periodens ingång	1 422 002	1 347 350	1 347 350
Periodens resultat	160	-16 257	58 700
Övrigt totalresultat	210 876	32 537	15 952
Totalresultat	211 036	16 280	74 652
Belopp vid periodens utgång	1 633 038	1 363 630	1 422 002

NYCKELTAL

tkr	2019 8 mån	2018 8 mån	2018 12 mån
RESULTAT AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Skadeprocent	144	110	82
Driftskostnadsprocent	4	4	4
Totalkostnadsprocent	148	114	86
RESULTAT AV KAPITALFÖRVALTNINGEN			
Direktavkastning, procent ¹	0,4	0,2	0,3
Totalavkastning, procent ²	2,5	0,5	0,5
EKONOMISK STÄLLNING			
Konsolideringskapital	2 843 756	2 771 672	3 054 720
Konsolideringsgrad, procent	196	205	226
SOLVENSRELATERADE UPPGIFTER³			
Kapitalbas, primärkapital	2 772 590	2 845 068	2 962 165
Kapitalbas, tilläggskapital	1 450 000	1 350 000	1 350 000
Minimikapitalkrav	889 569	798 138	768 475
Solvenskapitalkrav	3 184 627	2 902 620	2 972 758

1. Direktavkastning beräknas som nettot av kapitalavkastning intäkter och kapitalavkastning kostnader (exklusive kapitalförvaltningsavgifter) i relation till årets genomsnittliga marknadsvärde av placeringstillgångar och likvida medel.
2. Totalavkastning beräknas som nettot av kapitalavkastning intäkter och kapitalavkastning kostnader (exklusive kapitalförvaltningsavgifter) samt orealiserade värdeförändring i placeringstillgångar i relation till årets genomsnittliga marknadsvärde av placeringstillgångar och likvida medel.
3. Solvensrelaterade uppgifter som angivits avseende delåren utgörs av beräknade siffror per 2019-06-30. Löf bedömer att inga väsentliga förändringar skett under perioden juli-augusti som materiellt påverkar de solvensrelaterade uppgifterna.

KASSAFLÖDESANALYS I SAMMANDRAG

tkr	2019-08-31	2018-08-31	2018-12-31
Kassaflöde från försäkringsverksamheten	836 777	729 241	442 262
Kassaflöde från placeringsverksamheten	-938 132	-431 906	-368 155
Periodens kassaflöde	-101 355	297 335	74 107
Förändring i likvida medel			
Likvida medel vid periodens början	292 629	218 522	218 522
Likvida medel vid periodens slut	191 274	515 857	292 629
Periodens kassaflöde	-101 355	297 335	74 107

NOTER

NOT 1, REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Delårsrapporten har upprättats enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 och dess ändringsföreskrifter. Finansinspektionens föreskrifter innebär att Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 samt internationella redovisningsstandarder, med vissa begränsningar, tillämpas.

Samma redovisningsprinciper tillämpas som i årsredovisningen 2018, som finns att läsa på www.lof.se.

Förändrade redovisningsprinciper och kommande regelverksförändringar

Löf använder möjligheten att samordna tillämpningen av IFRS 9 med IFRS 17, vilket möjliggörs genom det tillägg till IFRS 4 som IASB har gett ut och som redogjorts för i årsredovisningen 2018. I vilken utsträckning IFRS 17 blir tillämplig på Löf är ännu inte klart. Löf följer utvecklingen och har påbörjat en analys av effekterna.

Nya och ändrade redovisningsstandarder som har trätt ikraft under delårsperioden bedöms inte ha någon påverkan på de finansiella rapporterna.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Bolagets väsentliga uppskattningar och bedömningar som angivits i årsredovisningen för 2018, har inte förändrats under rapportperioden.

NOT 2, VERKLIGT VÄRDE FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT

Information om finansiella instruments verkliga värden;

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

mkr	2019-08-31			2018-08-31		
	Nivå 1	Nivå 2	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Totalt
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12 611	-	12 611	11 428	-	11 428
Varav noterade värdepapper	12 611	-	12 611	11 428	-	11 428
Andel av marknadsvärde (%)	100	-	100	100	-	100

För mer information om värderingstekniker och indata för innehav tillhörande de olika nivåerna hänvisas till årsredovisningen 2018.

NOT 3 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Bolagets upplysningar om närstående som angivits i årsredovisningen för 2018, har inte förändrats under rapportperioden.

**NOT 4 VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER
BALANSDAGEN**

Inga väsentliga händelser efter balansdagen har inträffat.

Denna delårsrapport har inte varit föremål för översiktlig granskning av bolagets revisor. Verkställande direktören har styrelsens uppdrag att lämna delårsrapporten.

Stockholm den 2 oktober 2019

Marie-Louise Zetterström
Verkställande direktör

Löf är ett modernt och proaktivt försäkringsbolag som ska vara det givna valet för reglering av patientskador i vården.

På www.lof.se kan du läsa mer om oss. Där hittar du information om hur försäkringen gäller, hur man anmäler en skada och hur utredningen av patientskador går till, samt om vårt patientsäkerhetsarbete. Vårdpersonal och patientnämnder kan även ladda hem blanketter och informationsmaterial om patientförsäkringen.

Löf
Box 17830
118 94 Stockholm

Växel 08-551 010 00
info@lof.se
www.lof.se